

Životopisný román

Napoleon Bonaparte

Slávny francúzsky generál a cisár Napoleon Bonaparte (vlastným menom Napoleon Buonaparte) sa narodil 15. augusta 1769 v Ajacciu na Korzike. Pochádzal z drobnej šľachtickej rodiny.

Jeho otec Charles bol advokát a chcel mať zo syna vojaka. Rozhodol sa dať vzdelanie synovi vo Francúzsku. Keď mal Napoleon 9 rokov poslali ho učiť sa do vojenskej akadémie vo Francúzsku, v neveľkom mestečku Brienne.

Malý Napoleon, zamračený, nemotorný, so zlou francúzskou výslovnosťou, upozorňoval na seba svojich spolužiakov. Dráždili ho a vysmievali sa mu z jeho korzickej výslovnosti. Ale Napoleon sa skvele učil, prejavoval veľa disciplíny a odvahy. Ako 15-ročný prestúpil na Parížsku vojenskú akadémiu, ktorú skončil s výbornými znalosťami najmä z matematiky a zemepisu. Už v roku 1785, keď mal len 16 rokov sa stal poručíkom delostrelectva francúzskej armády. Mladý Napoleon napísal špeciálnu prácu z balistiky.

V roku 1789, 14. júla vypukla Veľká francúzska revolúcia, ktorá viedla k pádu monarchie a vlastne aj k vojne s celou Európou. Za tejto situácie potrebovala revolučná armáda muža s revolučným zmýšľaním. Vládncí Konvet ho prijal do svojich služieb.

Keď sa po porážke Francúzskej buržoáznej revolúcie vynoril na scéne dejín Napoleon Bonaparte, nik nepredpokladal, že raz bude vládnuť nielen Francúzsku, ale aj viacerým iným Európskym krajinám. Predsa sa však stal jedným z najvyznamnejších a najvinikajúcejších vodcov v dejinách.

Napoleon prvý raz vzbudil všeobecnú pozornosť, keď v roku 1793 zaútočil proti britskej flotile okupujúcej francúzsky prístav Toulon. Za obliehania rozostavil Bonaparte delostrelectvo podľa schémy, ktorú sám vypracoval. Obstrel bol úspešný a Napoleonovi sa podarilo Toulon dosť z rúk Angličanov. Za toto víťazstvo povýšil Konvent 24-ročného Bonaparta na generála.

Roku 1795 rozohnal Bonaparte zhubnou delostreleckou paľbou vzbúrencov, ktorí sa pokúšali prevziať vládu a moc v Paríži. Po tomto vymenovali Bonaparta za hlavného veliteľa vojsk v Paríži.

Sláva mu otvorila cestu do parížskych salónov. Tam stretol Jozefínu de Beauharnais, krásnu ovdovenú kreolku, a v marci 1796 sa s ňou zosobášil.

V jeho 26 rokoch ho povolali ako hlavného veliteľa tzv. talianskej armády, ktorej cieľom bolo obsadiť Taliansko. Výrazné úspechy spočívali najmä v inteligentnej stratégii, ktorá naháňala bráncim strach. Napoleon neváhal využívať aj politické intrigy na svoj postup.

V roku 1799 po návrate do Paríža sa zúčastnil na prevrate, zosadil Direktórium. Ako 30 ročný sa stal prvým konzulom a vlastne vládcom

Francúzska. Nová ústava zaručovala prvému konzulovi rozsiahle rozhodovacie právomoci.

"Neviedla ma láska k moci," vyhlasoval neskôr, "cítil som sa však vzdelanejší, vnímavejší a lepšie pripravený ako iní." Zreformoval vládu a školský systém, zaviedol právne reformy podľa tzv. Code civil, ktorý zostal základom francúzskeho práva dodnes.

Roku 1804 si sám usporiadal korunováciu v katedrále Notre Dame. Dal sa spolu s manželkou Jozefínou vyhlásiť za doživotného cisára. Vrcholom mala byť chvíľa, keď mu zlatú vavrínovú korunu položí na hlavu pápež, ale Napoleon si ju nasadil sám.

Jeho moc sa začala rozpínať po Európe a armáda zanechávala za sebou spálenú zem. Cieľom jeho vojen bola márnomyseľná túžba stať sa najväčším pánom v Európe.

Nakoľko mu manželka Jozefína nedala dediča, rozviedol sa s ňou a oženil sa s Máriou Lujzou, dcérou rakúskeho cisára Františka I., ktorá mu porodila syna – Napoleona II.

Od roku 1806 bez problémov víťazil na frontoch v Prusku, Rakúsku i Španielsku. Európa ležala francúzskemu cisárovi pri nohách - s výnimkou Británie a Ruska.

V roku 1812 sa rozhodol rýchlym úderom dobyť Rusko. Na jeho prekvapenie sa ruská strana postavila na veľký odpor. V bojoch pri Borodine bola síce Napoleonova armáda víťazom, ale riade zničená. Postup na Moskvu spomaľovala zlá organizácia zásobovania vo veľkej krajine. Dňa 14. septembra vošla Napoleonova armáda do Moskvy. Tá však bola prázdna a v plameňoch. Rýchlo prichádzajúca daždivá jeseň a krutá zima donútili na takúto klímu nepripravenú Napoleonovu armádu ustupovať. Ruská armáda začala so svojimi pravidelnými útokmi a postupne sa ruským vojskám podarilo Napoleonovu armádu vyhnáť z Ruska.

Vyhnanie Francúzov z Ruska vyvolalo veľkú vlnu bojov proti Francúzsku. Oslabená vojenská sila sa nedokázala udržať. Po bitke národov v roku 1813 v Lipsku, kde napoleonovskú armádu rozbili pruské a ruské vojská, sa Napoleon musel vzdať trónu a odísť do vyhnanstva na ostrov Elba.

V roku 1815 sa pokúsil za pomoci časti armády zvrátiť stav v Európe. Za pomoci svojich prívržencov sa opäť ujal vlády vo Francúzsku. Ľudia to pomenovali 100-dňové cisárstvo.

V roku 1815, 18. júna ho čakala definitívna a neľútostná porážka v bitke pri Waterloo.

Napoleon podpísal 22. júna abdikáciu v prospech svojho syna Napoleona II. A potom ho čakalo už len vyhnanstvo na ostrov Svätej Heleny, kde umrel 5. mája 1821 na žalúdočnú chorobu. Až do svojej smrti vynikal veľmi dobrou pamäťou.

Použitá literatúra:

- Kedy, kde ako a prečo sa to stalo, vydavateľstvo Readers Digest výber, rok 1999
- 100 najplyvnejších osobností dejín, autor Michael H.Hart, vydavateľstvo Knižný klub s r.o., Banská Bystrica, rok 1994

Tieto knihy o živote muža, ktorý ovládol väčšinu Európy